

Woman in Culture and Arts

Representation of the Discourse of the Social Status of Women in the Newspaper of the Republic of Tunis based on the Critical Approach of Fairclough: A Case Study of Misbehavior against Women

Atefeh Jafarian¹ | Ensiyeh Khazali² | Roghayeh Rostampour Maleki³ | Fatemeh Akbarizadeh⁴

1. PhD Candidate, Department of Arabic language and literature, Faculty of Literature, Alzahra University, Tehran, Iran. E-mail: a.jafarian@alzahra.ac.ir
2. Corresponding Author, Professor of Arabic Language and Literature, Department of Arabic language and literature, Faculty of Literature, Alzahra University, Tehran, Iran. E-mail: ekhzali@alzahra.ac.ir.
3. Professor of Arabic Language and Literature, Department of Arabic language and literature, Faculty of Literature, Alzahra University, Tehran, Iran. E-mail: r.rostampour@alzahra.ac.ir
4. Associate Professor of Arabic Language and Literature, Department of Arabic language and literature, Faculty of Literature, Alzahra University, Tehran, Iran. E-mail: f.akbarizadeh@alzahra.ac.ir

Article Info

Article type:

Research Article

Article history:

Received: 30 September 2024

Received in revised form: 23 November 2024

Accepted: 29 December 2024

Published online: 30 March 2026

Keywords:

Al-Jomhouria Newspaper, Critical Discourse Analysis, Norman Fairclough, Tunisia, Women's Social Issues.

ABSTRACT

Women's social issues are significant and debated topics in all societies. Violence and abuse against women are among the most critical of these concerns, and they are not a phenomenon that has existed in the past or is currently occurring. This social phenomenon is primarily caused by the traditions and culture of nations, the power dynamics of males in that society, and the degree of patriarchal attitudes in each community. The objective of this research is to reveal the implicit ideology that governs Tunisian society with respect to the issue of violence against women, taking into account the impact of media on values.

Since discourse analysis is one of the linguistic methods for revealing hidden ideas in texts and accessing the essence and depth of those texts, this study explores the ideological approaches in the Tunisian newspaper Al-Jomhouria within this context, relying on Fairclough's theory. These newspapers are scrutinized using a descriptive-analytical approach to analyze their headlines and news content. The findings suggest that Al-Jomhouria employs various linguistic methods and techniques to represent the issue of abuse against women. These methods include the documentation of news based on statistics from credible national sources in Tunisia, the verification of news through interviews with the Minister of Women and Family, the use of rhetorical elements, the reliance on intertextuality, coherence, and coordination, among others.

Cite this article: Jafarian, A., Khazali, E., & Rostampour, R., & Akbarizadeh, F. (2026). Representation of the Discourse of the Social Status of Women in the Newspaper of the Republic of Tunis based on the Critical Approach of Fairclough: A Case Study of Misbehavior against Women. *Woman in Culture and Art*, 18(4), 23-39.

DOI: <http://doi.org/10.22059/jwica.2026.383050.2086>

© The Author(s).

Publisher: The University of Tehran Press.

DOI: <http://doi.org/10.22059/jwica.2026.383050.2086>

انتشارات دانشگاه تهران

زن در فرهنگ و هنر

بازنمایی گفتمان وضعیت اجتماعی زنان در روزنامه جمهوری تونسی براساس رویکرد انتقادی فرکلاف (مطالعه موردی: سوء رفتار علیه زنان)

عاطفه جعفریان^۱ | انسیه خزعلی^۲ | رقیه رستمپور ملکی^۳ | فاطمه اکبری زاده^۴۱. دانشجوی دکتری زبان و ادبیات عربی، دانشکده ادبیات، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران. رایانامه: a.jafarian@alzahra.ac.ir۲. نویسنده مسئول، استاد گروه زبان و ادبیات عربی، دانشکده ادبیات، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران. رایانامه: ekhzali@alzahra.ac.ir۳. استاد گروه زبان و ادبیات عربی، دانشکده ادبیات، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران. رایانامه: r.rostampour@alzahra.ac.ir۴. دانشیار گروه زبان و ادبیات عربی، دانشکده ادبیات، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران. رایانامه: f.akbarizadeh@alzahra.ac.ir

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: مقاله پژوهشی	مسائل اجتماعی زنان از موضوعات مهم و مورد بحث در تمام جوامع است. یکی از مهم‌ترین این مسائل، موضوع خشونت و سوء رفتار علیه زنان است که مربوط به امروز و دیروز نیست. این پدیده اجتماعی بیشتر ریشه در سنت و فرهنگ ملت‌ها، میزان قدرت مردان آن جامعه و میزان تسلط نگرش مردسالارانه در جامعه دارد. پژوهش حاضر با در نظر گرفتن تأثیرات رسانه بر ارزش‌ها، در پی بر ملا کردن ایدئولوژی ضمنی جهت‌دهنده جامعه تونسی در مسئله سوء رفتار علیه زنان است. از آنجا که تحلیل گفتمان یکی از روش‌های زبانی برای نمایش ایده‌های پنهان در متن و دستیابی به بطن و عمق متون است، این جستار با تکیه بر نظریه فرکلاف، رویکردهای ایدئولوژیک در روزنامه جمهوری تونسی را در این حوزه مورد کاوش قرار می‌دهد. تیتراهای اخبار و متن خبر در این روزنامه‌ها به روش توصیفی-تحلیلی بررسی می‌شود. نتایج پژوهش حاکی از آن است که جمهوری تونسی برای بازنمایی سوء رفتار علیه زنان از چند شیوه و تکنیک زبانی استفاده می‌کند: مستندسازی اخبار با تکیه بر آمار و ارقام از مراکز معتبر و ملی تونسی، قطعیت اخبار با بهره‌گیری از مصاحبه با وزیر زنان و خانواده، تکیه بر عناصر بلاغی، استفاده از بینامتنیت، انسجام و هماهنگی از جمله آن‌ها است.
تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۷/۰۹	
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۹/۰۳	
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۰/۰۹	
تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۱/۱۰	
کلیدواژه‌ها:	
تحلیل انتقادی گفتمان، تونسی، روزنامه جمهوری، مسائل اجتماعی زنان، نورمن فرکلاف.	

استناد: جعفریان، عاطفه، خزعلی، انسیه، رستمپور ملکی، رقیه و اکبری زاده، فاطمه (۱۴۰۵). بازنمایی گفتمان وضعیت اجتماعی زنان در روزنامه جمهوری تونسی براساس رویکرد انتقادی فرکلاف: مطالعه موردی سوء رفتار علیه زنان. *زن در فرهنگ و هنر*، ۱۸ (۴)، ۲۳-۳۹.

DOI: <http://doi.org/10.22059/jwica.2026.383050.2086>DOI: <http://doi.org/10.22059/jwica.2026.383050.2086>

© نویسندگان.

ناشر: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران.

۱. مقدمه

پدیده خشونت و سوءرفتار علیه زنان امری جهانی است و امروزه از آن به‌عنوان یکی از معضلات اجتماعی یاد می‌کنند که وسعت بیشتری پیدا کرده و وارد حوزه‌های مختلفی نیز شده است. سوءرفتار که در مفهومی دیگر به‌عنوان خشونت علیه زنان نیز شناخته می‌شود، اقسام مختلفی دارد و تنها شامل حمله فیزیکی نیست، بلکه هر عمل یا حمله‌ای که موجب آزار زنان در ابعاد مختلف جسمی، روحی، روانی، کلامی، جنسی و... شود، در این حوزه قرار می‌گیرد.

این پدیده اجتماعی در تمام کشورها وجود دارد. جهان عرب نیز از این معضل مستثنا نیست. در جهان عرب، کشور تونس شاهد پیشرفت و تحولات چشمگیری در حوزه وضعیت زنان بوده است. توسعه قانون‌گذاری در این کشور، کمک زیادی به بهبود روابط اجتماعی بین جنسیت‌ها کرده است. از دهه ۱۹۶۰ (پس از صدور قانون احوال شخصیه در ۱۳ اوت ۱۹۵۶)، جهشی کیفی در ایجاد برابری جنسیتی و رفع تبعیض نسبت به زنان ایجاد شد که پروژه آزادی زنان، به‌عنوان یکی از مهم‌ترین پروژه‌های ایجاد دولت مدرن مطرح شد. با توجه به اهمیت قوانین مربوط به زنان، موضوع خشونت به‌طور کلی یکی از بزرگ‌ترین ضعف‌ها در زرادخانه حقوقی و سیاست‌هایی است که به دنبال حمایت از زنان و توانمندسازی آن‌ها از حقوق و آزادی است. طبق قانون تونس، شهروندان زن و مرد در برابر قانون از نظر حقوق و تکالیف برابرند و دولت باید از حقوق زنان حمایت کند و اقداماتی را برای از بین بردن خشونت‌های علیه زنان انجام دهد. اما هنوز در این کشور شاهد طیف وسیعی از سوءرفتار و خشونت علیه زنان هستیم؛ بنابراین می‌توان گفت با وجود قانون‌هایی که به نفع زنان وجود دارد، زنان تونس همچنان با طرد، تبعیض و سوءرفتار مواجه می‌شوند.

این جستار با تکیه بر تحلیل انتقادی گفتمان فرکلاف، رویکردهای ایدئولوژیک در روزنامه جمهوریة تونس را در حوزه سوءرفتار و خشونت علیه زنان کاوش می‌کند. عناوین اخبار و متن خبر در این روزنامه‌ها بررسی می‌شوند. بازه زمانی برای بررسی این روزنامه‌ها دهه اخیر است. در روزنامه جمهوریة، طی دهه اخیر نزدیک به ۳۸۰ خبر درمورد خشونت علیه زنان به چاپ رسیده است. با بررسی کلی اخبار و کشف ایدئولوژی پنهان این روزنامه و به‌دلیل محدودیت فضای تحقیق، چهار خبر را در راستای هدف این پژوهش انتخاب کردیم. جستار حاضر در پی پاسخگویی به سؤالات زیر است:

۱. طبق شاخص فرکلاف، ایدئولوژی حاکم بر گفتمان روزنامه جمهوریة در موضوع خشونت

علیه زنان چگونه بازنمایی شده است؟

۲. با توجه به عناصر سه‌گانه فرکلاف، روزنامه جمهوریة تونس با چه شیوه‌ها و تکنیک‌های زبانی به برجسته‌سازی معانی مورد نظر خود در مسئله خشونت علیه زنان پرداخته است؟

۲. پیشینه پژوهش

مبحث سوءرفتار علیه زنان از مباحث اجتماعی مهمی است که آثار مختلفی در زمینه آن نگارش یافته که در این قسمت بررسی شده است.

مقاله «النسویة فی تونس و خطاب العنف ضد المرأة من خلال الکریدیف» (Al-Mansouri, 2016).

مقاله «العنف الأسرى ضد المرأة فی زمن جائحة كورونا» (Hassan, 2020).

مقاله «العنف ضد المرأة، صورة و آليات الحماية القانونية منه على ضوء القانون رقم ۱۵-۱۹ السنة ۲۰۱۵» (Lawad Houbot, 2020).

مقاله «العنف ضد المرأة فی المجتمعات العربية (الإشکالیات وآفاق التغيير فی الفقه والقانون)» (Hamadeh Tariq, 2021).

مقاله «تحليل الخطاب الإعلامي لمواقع القنوات الإخبارية الدولية الموجهة باللغة العربية حول العنف ضد المرأة بدول الشرق الأوسط» (Sayed Taha Asida, 2021).

مقاله «العنف ضد المرأة: قراءة سوسیولوجية فی ضوء مؤشرات إحصائية (المجتمع التونسي نموذجاً)» (Al-Oud Al-Bohlul, 2021).

وجه تمایز و جنبه نوآوری پژوهش حاضر با مطالعاتی که ذکر شده این است که در مقاله حاضر با کاربری عناصر سه‌گانه فرکلاف، به تحلیل گفتمان اخبار سوءرفتار و خشونت علیه زنان در روزنامه جمهوریة تونس پرداخته می‌شود و ایدئولوژی‌های ضمنی این روزنامه‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۳. روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر به روش توصیفی-تحلیلی، روزنامه جمهوریة تونس را براساس نظریه تحلیل انتقادی گفتمان فرکلاف، که مبتنی بر سه سطح توصیف، تفسیر و تبیین است، بررسی می‌کند. شیوه گردآوری اطلاعات با مراجعه به نسخه‌های الکترونیکی روزنامه جمهوریة و فیش برداری اخبار در حوزه مسئله سوءرفتار و خشونت علیه زنان است. همچنین شیوه تجزیه و تحلیل، تحلیل گفتمان داده‌ها است.

۳-۱. تحلیل انتقادی گفتمان و فرکلاف

از مهم‌ترین شاخه‌های تحلیل گفتمان می‌توان به تحلیل انتقادی گفتمان اشاره کرد. تحلیل انتقادی گفتمان با هدف آشکارسازی روابط قدرت پنهان و فرایندهای ایدئولوژیکی در زبان‌شناسی، به تجزیه و تحلیل زبان می‌پردازد. این مفهوم، روندی تکوینی از تحلیل گفتمان ساختارگرایان و نقش‌گرایان است که از توصیف ساده‌های زبانی فراتر می‌رود و فرایندهای ایدئولوژیک مؤثر بر شکل‌گیری گفتمان را مورد توجه قرار می‌دهد. این روش، رویکردهای گوناگونی مانند رویکردهای زبان، بافت زمینه‌ای، روابط بیناگفتمانی، قدرت و ایدئولوژی دارد. این رویکرد نقادانه بر آن است تا ناگفته‌ها و فرامتن یک متن را آشکار کند (Muhseni, 2012: 64).

یکی از زبان‌شناسانی که نظریه‌ای در زمینه تحلیل انتقادی گفتمان تدوین کرده فرکلاف است. اصولی که در الگوی وی مطرح می‌شود مبتنی بر تمرکز به واژه‌گزینی نویسنده در ساختار نحوی است که علاوه بر تحلیل متن، به بستر اجتماعی‌ای که متن در آن آفریده شده نیز توجه می‌شود. او برای گفتمان سه عنصر را در نظر می‌گیرد که عبارت‌اند از متن، تعامل و بافت اجتماعی که این عناصر در سه جنبه گفتمان قرار می‌گیرند. سطوح سه‌گانه فرکلاف در ارتباط نزدیک و تنگاتنگی با هم قرار دارند و تحلیل‌گر می‌تواند از سطح اول (توصیف) آغاز کند و با دریافت و بررسی فرایندهای دستوری و واژگان، به سطح دوم (تفسیر) برسد و بعد از بررسی وضعیت بینامتنی، بافت‌های موقعیتی و اجتماعی به بررسی سطح آخر (تبیین) بپردازد.

۴. تحلیل گفتمان اخبار خشونت علیه زنان

۴-۱. خبر اول: ۷۴ بالمائة من حالات العنف ضد المرأة مصدرها الزوج

(Al-Jomhouria Newspaper, 2022)

سطح توصیف: در سطح توصیف فرکلاف، متن جدا از زمینه و اوضاع اجتماعی بررسی می‌شود؛ به طوری که به انتخاب واژگان متن توسط گوینده یا نویسنده، ساختارهای نحوی و ساختار متن توجه صورت می‌گیرد. طبق این خبر، بیشترین خشونت‌هایی که علیه زنان در تونس اتفاق می‌افتد، از طرف همسرانشان است. این خبر حاوی گزارش‌هایی از زنانی است که خشونت دیده‌اند و با شماره سبز تماس گرفته‌اند (مرکزی که تماس‌های مربوط به خشونت علیه زنان را ثبت می‌کند و از آن‌ها حمایت روانی می‌کند). گوینده تلاش کرده با مستندسازی این خبر و ذکر دقیق آمار و ارقام مربوط به انواع خشونت، اعتماد خواننده را جلب کند و او را تا خواندن آخرین سطر خبر بکشانند. او با آوردن واژه ۷۴

درصد در تیتیر خبر، به مستندسازی آن افزوده است. همچنین وجود درصدهایی که در این خبر وجود دارد، گویای این مطلب است که خبر به صورت قطعی و مستدل بیان شده و شکی در مستندبودن آن نیست. همچنین گوینده با تکرار همین عبارت «یکون الزوج هو القائم بالعنف» در انتهای خبر، همچنان مخاطب را از پشت صحنه کنترل می‌کند تا یقینش را به صحت خبر و فراوانی چشمگیر خشونت شوهران نسبت به زنان از دست ندهد.

ارزش‌های تجربی واژگانی، آن دسته از عوامل زبانی است که در سطح گزینش و چینش واژگان اتفاق می‌افتد و به ایجاد رابطه بین زبان و ایدئولوژی می‌انجامد. یکی دیگر از روابط ارتباط و پیوند بین واژگان، از طریق هم‌معنایی یا مترادف معنایی صورت می‌گیرد. نویسنده گاهی برای القای مفهوم و معنای یک واژه به ذکر واژه‌های هم‌معنا با آن کلمه می‌پردازد. استفاده از واژگان «عنف جسدی و مادی، نفسی و معنوی» که کلمات مترادف یا نزدیک به هم قلمداد می‌شوند، دال بر هم‌معنایی هستند که کاربرد آن‌ها جنبه مغرضانه دارد و به لحاظ کلامی دارای بار ایدئولوژیک است. گوینده با آوردن این دو واژه کنار هم به خشونت فیزیکی علیه زنان که بالاترین نوع خشونت در تونس است، شدت بخشیده و به نوعی تکرارشان کرده که مسبب اصلی این نوع خشونت را همسران بداند.

همچنین وجود واژگانی مثل «العنف» و «الضحايا» که در این متن خبری آورده شده‌اند، دارای ساختار هم‌آیی یا هم‌نشینی هستند؛ به طوری که این کلمات بدون داشتن مرجع یکسان، با هم رابطه معنایی دارند (Haliday, 1978: 369) و در کنار هم بار معنایی خاص یا ایدئولوژیک را رقم زده‌اند. این هم‌آیی در کنار واژه‌های «عنف جنسی»، «المتزوجات» و «العنف الزوجی» دال بر خشونت‌های وارد شده بر زنان علی‌رغم منع قانونی آن است. کنار هم آمدن این کلمات سبب برجسته‌سازی مطلب می‌شود و فضای روانی دلسوزانه و هدفمندی در مخاطب ایجاد می‌کند. این خبر با استفاده از چینش ساختار «عنف لفظی، علف جسدی و مادی، علف نفسی و معنوی، علف جنسی، علف اقتصادی و مخصوصاً علف موجه ضد الأطفال» سبب شده تا مخاطب پیام‌هایی بر ضد مردان پشت سر هم دریافت کند. در نهایت این واژه‌ها در ذهن مخاطب رسوب می‌کند و به قضاوت علیه مردان می‌رسد.

گوینده این خبر با ذکر عبارت «المستوی التعليمی الجامعی» و نشان دادن آمار خشونت علیه زنان تحصیل کرده، این مفهوم را القا می‌کند که حتی زنان تحصیل کرده تونس هم هنوز به وسیله همسرانشان تحت خشونت قرار می‌گیرند و این ماجرا مختص زنان بی‌سواد یا خانه‌دار نیست.

به هم‌ریختگی بافت طبیعی جملات، نشان از هدفی پنهان دارد که گوینده برای جلب نظر مخاطب از آن استفاده می‌کند؛ بنابراین در جمله «باعتبار أن كل حالة عنف» و «فیما یخص

المستوى التعليمى للمبلغات» پدیده به هم‌ریختگی و تقدیم شبه‌جمله وجود دارد که گوینده با این ساخت، واژه‌های خشونت و زنان تحصیل‌کرده را برجسته‌سازی و بزرگ‌نمایی کرده است. صریح‌بودن عنوان خبر در انتقال پیام نقش مهمی دارد. این خبر با تیتیر «۷۴ درصد از موارد خشونت علیه زنان، توسط شوهر صورت می‌گیرد» انتشار یافته است؛ بنابراین نویسنده با داشتن پیشینه ذهنی از انواع خشونت علیه زنان، به مورد خاص خشونت توسط همسر اشاره کرده است که درصد زیادی از خشونت‌ها را به خود اختصاص می‌دهد. عنوان صریح و روشن است و تکلیف مخاطب در پذیرش خبر در همان ابتدا معلوم است.

سطح تفسیر: تفسیر مرحله‌ای است که «به ارتباط میان متن و تعامل می‌پردازد. این که متن را محصول فرایند تولید و منبع فرایند تفسیر بدانیم» (Agha Golzadeh & Ghiasian, 2007: 14). در این سطح چهار عنصر بررسی می‌شود: «ظاهر کلام یعنی مجموعه‌ای از آوا یا نشانه‌های موجود روی کاغذ که به کلمات، عبارات و جملات معین تبدیل می‌شود، معنای کلام یعنی دادن معنا به اجزای تشکیل‌دهنده متن، انسجام موضعی یعنی برقراری ارتباط معنایی بین گفته‌ها تا در صورت امکان، تفسیری منسجم از رشته کلام به دست آید و ساختار و جان‌مایه متن که مبین چگونگی پیوند اجزا به یکدیگر و نحوه انسجام فراگیر متن است» (Paysndeh, 2003: 13). یکی از مهم‌ترین عناصری که در این مرحله مورد توجه قرار می‌گیرد، بافت است. بافت موقعیتی و اجتماعی این متن حاکی از مورد خشونت قرارگرفتن زنان توسط همسران آن‌ها در جامعه تونس است که نویسنده در صدد است این پدیده را به صورت مستند و خالی از ابهام و تردید به تصویر بکشد.

بینامتنیت نیز در نظریه فرکلاف بر آگاهی‌های پیشین، مانند نظم‌های اجتماعی و کنش متقابل تاریخی منطبق است (Seyedi, 2021: 8). یکی از مؤلفه‌های بینامتنی در این خبر، نفی خشونت علیه زنان است که یادآور باورهای فمینیستی و جریان‌های مبارز زنان برای ارتقای جایگاه خود در جامعه مردسالار است. زنان در این خبر قربانی انواع خشونت‌اند و برای رسیدگی به آن با شماره امداد مربوطه تماس گرفته‌اند؛ بنابراین زنان قربانی، هویتی ناشی از سیطره قدرت مردانه بر خود دارند. این خبر زنان را قشری ستم‌پذیر می‌داند که برای رسیدن به برابری حقوق در جامعه تونس، روزهای سختی را پشت سر گذاشته‌اند.

سطح تبیین: در این سطح فرکلاف گفتمان را به منزله یک کنش اجتماعی در نظر می‌گیرد و «به توضیح چرایی تولید چنین متنی از میان امکانات مجاز موجود در آن زبان برای تولید متن در ارتباط با عوامل جامعه‌شناختی، تاریخی، گفتمان، ایدئولوژی، قدرت و دانش فرهنگی اجتماعی پرداخته است» (Fairclough, 2001: 97-117). خبر فوق گویای آن است که با اینکه تونس به‌عنوان یکی از

کشورهای عربی، به بحث علیه خشونت زنان پایان داده، این دستاورد به‌عنوان یکی از دستاوردهای بزرگ انقلاب تونس در وضعیت زنان، با چالش‌های فراوانی روبه‌رو است. براساس یک نظرسنجی که توسط دفتر ملی خانواده و شهرنشینی انسان در سال ۲۰۱۰ (قبل از انقلاب تونس) انجام شد، نیمی از زنان تونسی نوعی خشونت را تجربه کرده بودند (Aiser Khalil Ibrahim, 2014: 5).

این درصدها در مناطق فقیرنشین و حاشیه‌نشین بالاتر از مناطق دیگر است؛ بنابراین طبیعی است که این حقایق، انگیزه‌ای را برای جامعه مدنی تونس ایجاد کند تا برای تصویب قانونی که شامل مجموعه‌ای از اقدامات برای حذف پدیده خشونت علیه زنان، محافظت از بازماندگان خشونت و محاکمه مرتکبان جنایات خشونت علیه زنان باشد، به دولت فشار بیاورند. این مسئله در حالی بود که فعالان حقوق زنان در این کشور، شروع به فعالیت در حوزه نمایش حقوق تضییع‌شده زنان و رابطه آن با خشونت کردند؛ بنابراین طبق نظریه فرکلاف در این سطح می‌توان گفت با داشتن دانش زمینه‌ای درخصوص شرایط قبل از انقلاب تونس و ادامه‌داربودن کنونی آن شرایط، متن این خبر گویای آن است که خشونت در تونس هنوز مسئله‌ای پایدار است؛ چرا که تبیین به رابطه میان تعامل و بستر اجتماعی بستگی دارد.

همچنین می‌توان به فاعلان قدرت (در این خبر شوهران سلطه‌طلب) اشاره کرد. در این خبر، گوینده خواهان نشان‌دادن وضعیت خشونت علیه زنان توسط شوهران است که به‌نوعی حقوق پایمال‌شده‌ای در جامعه زنان تلقی می‌شود که توسط صاحبان قدرت غضب شده است. در اینجا نقش دولت نمایان می‌شود؛ زیرا دولت با دراختیارداشتن آمارهای دقیق از اوضاع، بر آن تسلط دارد و می‌تواند اقدامات لازم را برای حل آن به کار گیرد.

۴-۲. خبر دوم: وزارة المرأة: مقتل رفقة الشارنی دلیل علی إرتفاع منسوب العنف

المنزلی (Al-Jomhouria Newspaper, 2021)

سطح توصیف: در این سطح می‌توان دریافت که نوع چیتش کلمات در کنار یکدیگر می‌تواند دربردارنده نقاط مثبت یا منفی در راستای اهداف رسانه باشد. گوینده با ذکر واژه «لاسیما» حکم را برای امری خاص می‌کند (Al-Samarai, 2012: 353). این واژه به معنای مخصوصاً، برای اولویت قراردادن امری، بین مابقی امور است؛ بنابراین گوینده با استفاده از این واژه، میزان خشونت علیه زنان را در ایام تعطیل، ایام قرنطینه و ماه مبارک رمضان بیشتر دانسته و به‌نوعی خواستار رسیدگی به احوال زنان و چرایی این موضوع است.

همچنین کاربست واژگان «بالقول أو الفعل أو الإشارة» که نمایش انواع خشونت علیه زنان است، دال بر قطعیت کلام و بررسی همه‌جانبه موضوع از طرف گوینده است. با بررسی همنشینی و هم‌آیی ارائه تحلیل درست از مناسبات قدرت فراهم می‌شود. یکی از امکانات ایدئولوژیک گزینش میان انواع فرایندها، «برجسته‌سازی یا زمینه‌سازی برای عاملیت است که می‌تواند هماهنگ، خودکار و مبتنی بر عقل سلیم و ایدئولوژیک باشد» (Fairclough, 2010: 169). در این خبر با تقدیم شبه‌جمله «بشده» ارتفاع، بتنامی منسوب» به برجسته‌سازی خشونت پرداخته شده است. همچنین این متن با قید «الأونة الأخيرة» نشان می‌دهد وضعیت خشونت خانگی در تونس از آغاز وجود داشته و در دوران قرنطینه شدت گرفته است؛ بنابراین می‌توان گفت در مرحله توصیف، بار ایدئولوژیک کلمات مشخص می‌شود (Mesgar, 2021: 13).

گوینده خبر با به‌کارگیری عبارت «ارتقى إلى الصبغة الإجرامية الخطيرة بالاقدم على إزهاق روح بشرية» وخامت اوضاع را به مخاطب نشان داده است. این عبارت گویای آن است که وضعیت خشونت علیه زنان در تونس از مرحله اولیه وارد بالاترین سطح جنایات شده؛ زیرا این عبارت نشان از قتل‌هایی دارد که بارها در تونس در پی خشونت علیه زنان اتفاق افتاده است. گوینده خبر نه تنها این موضوع را انکار نکرده، بلکه با ذکر شفاف آن در پی پیدا کردن راه‌حل از طریق مقامات دولتی و پایان دادن به قتل‌های این‌گونه است.

در سطح تفسیر: در این خبر، جملات به‌صورت فعلیه آغاز می‌شوند «استنكرت وزارة المرأة والأسرة، ونددت وزارة المرأة، و قد حذرت الوزارة» و جمله فعلیه وضع شده تا با اختصار، تجدد و پدید آمدن در زمان مشخصی را بفهماند (Al-Samarai, 2012: 280).

یکی از عناصر مورد بحث در این سطح، عنوان است. گوینده عنوان این خبر وزارت زنان تونس است. نقل قول کردن از منبع موثق، بر معتبر بودن خبر می‌افزاید. وزارت زنان نقل کرده که قتل «رفقه الشارنی» شاهدهی بر سطح بالای خشونت خانگی است. این رسانه برای اعلام آمار بالای خشونت خانگی متوسل به وزارت زنان شده که یکی از منابع رسیدگی به این مسائل است؛ بنابراین حادثه قتل زنی جوان که با خشونت خانگی به قتل رسیده، بهترین عنوان برای پرداختن به این موضوع است. درنهایت گوینده خبر با عنوانی کوتاه و جذاب به بازنمایی مسئله خشونت خانگی پرداخته است.

در بخش نوع جملات می‌توان گفت کاربست جملات در این خبر اخباری است و «بسامد بالای وجه اخباری، قطعیت متن را بالا می‌برد و مبین میزان پابندی نویسنده به گزاره‌ها است» (Darper, 2013: 151)؛ بنابراین گوینده از خبری که به گوش مخاطب می‌رساند، اطمینان دارد.

در سطح تبیین: در اواخر رمضان ۲۰۲۱، ماجرای قتل زن جوان تونسی توسط همسرش، جامعه زنان تونس و رسانه‌های موافق با آن‌ها را در معرض خشم قرار داد. رفقه الشارنی زن جوان ۲۶ ساله‌ای بود که یک پسر داشت و همسرش از نیروهای گارد ملی تونس بود. همسرش او را به ضرب پنج گلوله در منطقه شمال غربی تونس به قتل رساند. رفقه قبل از کشته شدن، شکایتی رسمی علیه شوهرش به دلیل رفتارهای خشونت‌آمیز به ثبت رسانده بود. او قبلاً گواهی پزشکی مبنی بر اینکه خشونت دیده بود دریافت کرد که طبق آن گزارش به دلیل شدت جراحات به بیست روز استراحت نیاز داشت (Al-Salhi, 2023/11/9).

این خبر با پیشینه ماجرای قتل رفقه الشارنی نوشته شده است. نویسنده با اشراف بر آن ماجرا و عدم اجرای همه‌جانبه قوانین ممنوعیت خشونت علیه زنان، دست به بازنمایی زنان درگیر این نوع خشونت زده است. قتل که بزرگ‌ترین جرم در دنیای حقوق شناخته می‌شود، توسط مؤلفه خشونت علیه زنان اتفاق افتاده است. تولید این خبر، در راستای ایدئولوژی این رسانه محسوب می‌شود؛ زیرا مبتنی بر قوانین اجراشده‌ای است که توسط دولت بدون اهمیت مانده و سعی این روزنامه بر بیدار کردن و هشیار کردن دولت و به نوعی انتقاد به عملکرد آن‌ها در مباحث حقوقی زنان است؛ بنابراین گوینده با توجه به ایدئولوژی خود، گفتمان را شکل داده است.

۳-۴. خبر سوم: اثر تعرض عاملات بمصنع الخياطة بولاية القيروان للعنف من قبل المشغل: المرصد الوطني لمناهضة العنف ضد المرأة يستنكر (Al-Jomhouria Newspaper, 2021)

در سطح توصیف: روزنامه جمهوریة با انتشار این خبر، شکل دیگری از خشونت علیه زنان را در جامعه تونس به نمایش گذاشت. در این خبر نیز با ذکر واژگانی مثل «المشغل، تعرض، الحادثة، اضرار، المناهضة، للعقاب، الناجيات» در کنار یکدیگر، بازنمایی سیمای خشونت علیه زنان به شکلی ساده محقق می‌شود. نویسنده خبر با این واژگان تصویری منفی و ناامن از زنان در محل کار خود را نشان داده تا شرایط نامساعد خشونت در کار را در سطح کلان بیان کند. تکرار چندباره واژه «العنف» در این خبر نشان از توجه گوینده به این موضوع و جلب توجه مخاطب برای این موضوع است. همچنین ذکر عبارتهای «وتناميها في ظل عدم تطبيق القانون و بهن وفق ما نص عليه القانون عدد ۵۸» با در نظر گرفتن بافت موقعیتی، نشان دهنده این است که خبر فوق بر این موضوع (یعنی اجراشدن کامل قوانین) تمرکز دارد؛ بنابراین این دو عبارت در مرکز گفتمان این خبر قرار گرفته‌اند.

سطح تفسیر: طبق سطح دوم فرکلاف یعنی تفسیر می‌توان گفت در این گفتگوها از جملات اسمیه برای تصویرسازی و توصیف وضعیت‌هایی استفاده شده که بار تأکیدی بیشتری داشته باشد. گوینده از جملات اسمیه استفاده می‌کند تا علاوه بر جذب توجه شنوندگان، تأکید بیشتری بر بحرانی بودن شرایط داشته باشد. به علاوه، استفاده از این نوع جمله در ابتدا، میانه و پایان گفتارها نشانگر قاطعیت گوینده در اجرای تصمیماتی است که قصد انجام آن را دارد. گوینده در تیتراژ خبر با مقدم کردن جملات اسمیه مانند «اثر تعرض عملات و المرصد الوطنی» قاطعانه در پی وجود تعرضات در فضای کاری و انکارکردن خشونت توسط دیده‌بان ملی تونس است. در تیتراژ خبر شاهد دو خبر مجزا هستیم که به وسیله علامت سجاوندی دونقطه در قالب عنوان خبر قرار گرفته‌اند. نویسنده خبر ابتدا با آوردن خبر زنان کارگری که در کارخانه، توسط کارفرمای خود مورد خشونت قرار گرفته‌اند، فضای کلی خبر را به گوش مخاطب می‌رساند و با اول آوردن این عبارت ضمن برجسته‌سازی مطلب، اولویت‌بندی خود را نیز مشخص می‌کند و در ادامه عنوان با ذکر علامت دونقطه به این نکته می‌پردازد که دیده‌بان ملی بعد از مطلع‌شدن از این خبر پدیده کهنه خشونت علیه زنان را محکوم می‌کند. مخاطب از چپ‌پس این عبارات درمی‌یابد که این سازمان تا به حال نسبت به این موضوع بی‌اعتنا بوده و زنان تونس در محیط کار به شکل جدی‌تر و شایع‌تری در حال تجربه کردن انواع خشونت هستند. کاریست چپ‌پس این دو خبر در قالب تیتراژ تصادفی نبوده، بلکه همراه با زیرکی نویسنده در راستای ایدئولوژی این رسانه است. از طرف دیگر در این خبر جملات با فعل‌های معلوم به کار گرفته شده‌اند تا جای شک و شبهه‌ای باقی نگذارد. به عبارت بهتر، گوینده فاعل را در همان ابتدا ذکر می‌کند تا به نوعی ایدئولوژیک‌بودن این متن را القا کند و در جلب نظر مخاطب خود نیز کارآمد باشد.

گاهی جمله فعلیه استمرار نوبه‌نو و لحظه‌به‌لحظه را می‌فهماند و این براساس موقعیت و به کمک قرینه‌ها است (Irfan Hassan & Hashemi, 2001: 120). نمود فعل‌های مضارع و جملات فعلیه در این خبر به کرات مشاهده می‌شود که حاکی از استمرار این مسئله است. همچنین گوینده با کاربرد افعال معلوم، ترس در آوردن نام فاعل نداشته و افعال را بی‌واسطه و مستقیم به فاعل آن‌ها نسبت می‌دهد و این عمل نشان از آن دارد که گوینده از طرف سلطه و قدرت حاکم حمایت می‌شود.

سطح تبیین: تبیین به دنبال ابزارهای سازنده در آفرینش‌های ادبی است؛ یعنی زبان، قدرت، تاریخ، فرهنگ و گفتمان غالب خواهد بود. تبیین نشان می‌دهد چگونه ساختارهای اجتماعی، گفتمان را تعیین می‌بخشند و گفتمان‌ها چه تأثیرات بازتولیدی می‌توانند بر ساختارها بگذارند؛ تأثیراتی که به حفظ یا تغییر آن ساختار منجر می‌شوند (Fairclough, 1993: 169). به نظر می‌رسد این روزنامه

همسو با حزب النهضه، به دنبال احقاق حقوق زنان و تساوی حقوق آنها با مردان است. النهضه که یکی از محبوب‌ترین احزاب در تونس است، در سال ۱۹۸۱ تأسیس شد و بعد از حزب دموکرات در جایگاه دوم آرای همه‌پرسی قرار گرفت. تونس به لحاظ اجتماعی در میان عرب‌ها یکی از آزادی‌خواه‌ترین کشورها است. حزب النهضه نیز اعلام کرده که از حقوق زنان و مردان به طور مساوی دفاع خواهد کرد. این حزب میانه‌روی اسلامی پیرو حزب توسعه و عدالت در ترکیه است و با حمایت از دموکراسی، کثرت‌گرایی و تا حدی همکاری با غرب تأکید دارد (Seyedahmadi & Hatami, 2021: 8-13). در ایدئولوژی پنهانی که در بطن این خبر است می‌توان گفت گوینده با اعتراض به مسئله خشونت علیه زنان کارگر در محیط کار، به دنبال برقراری امنیت برای زنان در محیط‌های کاری و اجتماعی است و به وضعیت کنونی اعتراض می‌کند. محکوم کردن خشونت علیه زنان کارگری که بعضاً سرپرست خانواده هستند، در این خبر واضح است؛ زیرا این روزنامه با حمایت ضمنی‌ای که از زنان و تحقق حقوق آنها دارد، بهبود وضعیت مردم و بالطبع زنان را در رأس کار خود قرار می‌دهد.

۴-۴. تضاعف معدلات العنف ضد النساء بخمس مرات خلال فترة الحجر الصحي بتونس

(Al-Jomhouria Newspaper, 2020)

سطح توصیف: تکرار یکی از عناصر بلاغی است که در انسجام متن و پیشبرد اهداف نویسنده مؤثر است. تکرار یعنی آوردن لفظی به قصد تأکید، تعظیم یا غرضی دیگر (Radfar, 1989: 403). در متن خبری فوق واژگان «الحجر الصحي، وزیر، تضاعفت و قانون» آگاهانه چند بار تکرار شده‌اند. این تکرارها با موضوع اصلی متن ارتباط نزدیکی دارد و این انتخاب، تأکید نویسنده را بر موضوع این خبر که افزایش خشونت علیه زنان در دوران قرنطینه و ویروس کرونا را نشان می‌دهد. در این خبر، کاربرد افعال بسامد زیادی دارد و در مجموع هفت فعل مجهول و چهارده فعل معلوم به کار رفته است. گوینده در مواردی که سخنی از جانب وزیر و مراکز می‌گوید، از فعل معلوم استفاده می‌کند؛ زیرا فاعل آن روشن و مشخص است و از آوردن نام آن ابایی ندارد. از طرف دیگر «بسامد بالای فعل معلوم افزون بر شفاف‌سازی متن، صدای دستوری سبک را از نوع فعال قرار می‌دهد و نقش کنشگر را تقویت می‌کند» (Shalamzarri, 2023: 13).

نویسنده این متن خبری فقط یک‌بار از وجه مستقبل فعل استفاده کرده و آن زمانی است که از اجرای قوانین صحبت می‌کند. در این موقع از حرف سین در فعل «سیجری» استفاده می‌کند تا

محقق شدن آن را حتمی بداند. «سین» از حروفی است که در ورای خود تأکید دارد و «بر تحقق وقوع امری در آینده نزدیک دلالت می‌کند» (Al-Samarai, 2012: 210).

یکی از حروفی که در این متن با نیت و غرض قبلی استفاده و تکرار شده «حاء» است: «قوانین محررة للمرأة و حامية لحقوقها». حاء حرف تحول و تغییر است. نویسنده امید دارد قوانینی که در سال ۲۰۱۷ در حمایت از حقوق زنان تصویب شده، کاملاً اجرا شود. همچنین با تحولی که اکنون در جریان است، اوضاع کنونی زنان بهتر شود و معضلات اجتماعی مانند خشونت علیه زنان، به حداقل برسد. کاربست این حرف، با توجه به موضوع متن سبب انسجام و هماهنگی نیز شده و جنبه گفتمانی هم دارد؛ زیرا با ایدئولوژی این رسانه، در یک راستا قرار دارد. استفاده از واژه «التحرش» نیز جهت وفاداری به انسجام در این مطلب و تکرار حرف حاء و شدت بخشیدن به نوع خشونت علیه زنان است. در این خبر با بهره‌گیری از واژگانی نظیر «العنف ضد النساء، الحجر الصحي، فيروس كورونا، التحرش، مراكز لإيواء، المتضررات، المعنفات، ضحايا العنف، الضغط» فضای خبر حالت منفی به خود گرفته است، اما نویسنده با شگردهای زبانی، امید را برای تحول این وضعیت، به متن تزریق می‌کند. سطح تفسیر: فرکلاف نقش زبان را در محتوای ماجرا دخیل می‌داند و معتقد است زبان به مثابه شیوه‌ای بارزتر و در راستای تحقق بخشی از یک هدف نهادی و اداری گسترده‌تر به کار می‌رود (Rashidi & Sadeghi, 2021: 15). گوینده این خبر با در نظر گرفتن وضعیت قبلی و فعلی تونس در دوران کرونا، ضمن خبردهی در مورد افزایش میزان خشونت علیه زنان، به مراکز نیز که برای زنان آسیب‌دیده در نظر گرفته شده بود، اشاره کرده است. علاوه بر آن ضمن در نظر داشتن ایدئولوژی حاکم، نویسنده به قوانینی که مدافع زنان است اشاره می‌کند که هنوز در چرخه اجرا قرار نگرفته‌اند.

از آنجا که عنوان هر متن نشان‌دهنده موضوع و محتوای کلی آن متن است، از اهمیت ویژه‌ای، هم برای خواننده و هم برای نویسنده برخوردار است. در این عنوان با شروع فعل که نشان‌دهنده تجدد و استمرار است، به بیان نکته مهمی می‌پردازد و آن پنج‌برابری شدن میزان خشونت در دوران قرنطینه کرونا است. ذکر عدد برای مخاطب جلب توجه ویژه‌ای می‌کند و قصد گوینده هم برجسته‌سازی همین موضوع است. به همین خاطر آن را در عنوان قرار داده است. علاوه بر آن ذکر واژه تونس در آخر عنوان، حتمیت این اتفاق را در کشور تونس تأیید کرده و شک مخاطب را برای در نظر گرفتن کشورهای دیگر، کاملاً برطرف می‌کند. همچنین با کاربست واژه «النساء» که شکل جمع واژه «المرأة» است، تمام زنان را دربرمی‌گیرد. از آنجا که در دوران قرنطینه، تمام زنان حتی آن‌ها که شاغل بودند، اکثراً در خانه (به صورت دورکاری) مشغول به کار می‌شدند، با توجه به اشاره خود خبر در اواسط متن، انتظار می‌رود منظور از خشونت علیه زنان، خشونت خانگی و توسط همسر

باشد. به این ترتیب نویسنده با زیرکی این مسئله را نادیده گرفته و مفهومی کلی از خشونت را در عنوان ارائه داده است.

سطح تبیین: یکی از زمان‌هایی که میزان خشونت علیه زنان در تونس، افزایش چشمگیری داشت، دوران شیوع ویروس کرونا است. با توجه به افزایش خشونت خانگی علیه زنان در روزهای قرنطینه به دلیل شیوع ویروس کرونا، دولت تونس مجبور به اختصاص دادن خطوط تلفنی مشاوره و تعبیه‌ساز و کارهایی شد که بتواند خشونت‌های خانگی علیه زنان را کاهش دهد. اما طبق گفته‌های «آمال بلحاج» وزیر زنان، خانواده و کودکان تونس، میزان خشونت علیه زنان در این کشور در سال گذشته (۲۰۲۳)، بیش از ۵۰ درصد کاهش داشته است و با کاهش ۵۰ درصدی، هنوز گریبان زنان و دختران تونس را می‌گیرد.

بافت موقعیتی این خبر در دوران همه‌گیری کرونا است؛ بنابراین می‌توان گفت گفتمان حاکم بر متن بر محور حمایت از منع خشونت علیه زنان می‌چرخد. متن به صورت ضمنی تلاش دارد ارکان مرتبط با اجرای قوانین را خطاب کند و نشان دهد در چارچوب احقاق حقوق زنان حرکت می‌کند. الگوی گفتمانی متن در نظر اول خنثی همراه سطح با نقد نرم به نظر می‌رسد، اما واقعیت آن است که نویسنده با در نظر داشتن ایدئولوژی ضمنی دست به قلم می‌برد و ذهن مخاطب را آن‌گونه که می‌خواهد پرورش می‌دهد. این خبر با زبانی که مورد خشونت واقع شده‌اند، موضع حمایتی دارد و معتقد است دولت هم سهم بزرگی در حل مشکلات زنان داشته است و با ساخت مراکز و پناهگاه برای زنان مورد خشونت واقع شده، به مسائل اجتماعی این‌چنینی اهمیت می‌دهد. جمهوری در اخبار خود مدام به یادآوری مسیر سخت طی شده توسط زنان و مردان تونس پرداخته و به دنبال برابری جنسیتی و تساوی حقوق است تا تونس بتواند مسیر روبه‌پیشرفتی را که سالیان سال از آغازشدنش می‌گذرد، بدون مکث ادامه دهد.

۵. نتیجه‌گیری

اخبار این روزنامه نشان داد در تونس، شایع‌ترین نوع خشونت علیه زنان، خشونت توسط همسر یا خشونت خانگی است. با توجه به اخبار روزنامه جمهوری، تحصیلات زنان نقشی در کاهش یا افزایش میزان همسرآزاری ندارد و گوینده با پدیده به هم‌ریختگی و تقدیم شبه‌جمله پدیده خشونت بر زنان تحصیل کرده را برجسته‌سازی و بزرگ‌نمایی کرده است. جمهوری برای بازنمایی مسئله خشونت علیه زنان از چند شیوه و تکنیک زبانی استفاده کرده است: مستندسازی اخبار با تکیه بر آمار و ارقام از مراکز معتبر و ملی تونس، قطعیت اخبار با بهره‌گیری از مصاحبه با وزیر زنان و خانواده،

تکیه بر عناصر بلاغی، استفاده از بینامتنیت، انسجام و هماهنگی از جمله آن‌ها است. این روزنامه با ترفند تکرار، کلام خود را دارای بار ایدئولوژیک کرده است. موضع اصلی جمهوریة در برابر زنان، موضع حمایتی است و در اغلب موارد، دولت و مردان تونس با رویکرد انتقادی این رسانه مواجه می‌شوند. محور گفتمانی مسائل اجتماعی زنان در این روزنامه، حفظ حقوق زنان به‌عنوان یک شهروند، در عرصه‌های مختلف اجتماعی است که به‌نظر می‌رسد با آزادی لیبرال همسویی دارد. جمهوریة به دنبال در مقابل هم قراردادن زن و مرد نیست. این روزنامه گاهی با طعنه‌زدن و لحن تند توأم با عصبانیت، درصدد محو شکاف‌هایی است که به‌دلیل اهمال مسئولان و مردان در عدم اجرای قوانین، امنیت و پیشرفت جامعه تونس را به خطر می‌اندازد. درنهایت نیز گاهی با بهره‌گیری از تکرار یا کلمات سنگین از حیث بافت حروف، تلاش می‌کند شدت امر و لزوم توجه به آن را گوشزد کند.

۶. تعارض منافع

مقاله حاضر برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول است و تعارض منافع ندارد.

References

- Agha Gol zadeh, F. (2006). *Critical Discourse Analysis, first edition*. Tehran: Scientific and Cultural Publications. (In Persian)
- Agha Golzadeh, F., & Ghiasian, M. S. (2007). Main Approaches to Critical Discourse Analysis. *Language and Linguistics*, 3(5), 39-54. (In Persian)
- Ahmed Badavi, A. (2005). *I Rhetoric of the Qur'an*. Cairo: Nahda Misr.
- Aiser Khalil Ibrahim (2022). The geopolitical significance of Iran's geographic location in China's Belt and Road Initiative. *Journal of The Iraqi University*, 55(2).
- Alipourgaskari, B., Hashemi, N., & Aldaghi, A. (2022). Adolescent poetry from the perspective of critical discourse analysis (Based on Buick Maleki's poems based on Norman Fairclough theory). *Language Studies*, 13(1), 257-281. <https://www.doi.org/10.30465/ls.2022.31367.1870> (In Persian)

- Al-Jomhouria Newspaper. (2020). Rates of violence against women increased fivefold during the quarantine period in Tunisia. Retrieved on March 29, 2020, from [\[Link\]](#)
- Al-Jomhouria Newspaper. (2022). 74% of cases of violence against women are perpetrated by husbands. Retrieved on June 6, 2022, from [\[Link\]](#)
- Al-Salhi, R. (2023). The Kairouan court issues its ruling in the case of the murder of Rafqa Al-Sharni. *Al-Shorouk Newspaper*. Retrieved on November 9, 2023, from [\[Link\]](#)
- Al-Samarai, F. S. (2012). *Ma'ani Al-Naghu* (1st Ed.). D.M.: The Arabic History Institute.
- Amini Shalamzarri, Z., Nasr Esfahani, M. R., & Rozatian, S. (2023). Contradiction and Paradox in the state of lover and beloved. *Journal of Linguistics & Khorasan Dialects*, 15(1), 161-196. <https://doi.org/10.22067/jlkd.2023.80681.1145> (In Persian)
- Fairclough, N. (1989). *Language and power*. Longman Group.
- Fairclough, N. (2000). *Critical analysis of the discourse* (3rd Ed.). Translated by: F. Shaiste-Piran et al., Tehran: Ministry of Islamic Culture and Art. (In Persian)
- Fairclough, N. (2013). Critical discourse analysis. In M. Handford, J. P. Gee, (Eds.), *The Routledge handbook of discourse analysis* (pp. 9-20). Routledge.
- Fairclough, N. (2013). *Language and power*. Routledge.
- Fairclough, N. (2018). *Critical discourse analysis: the critical study of language*. Translated by: R. Ghasemi, Tehran: Andisheh Ehsan. (In Persian)
- Halliday, M. A. K., & Hasan, R. (1989). *Language, context, and text: Aspects of language in a social-semiotic perspective*.
- Irfan, H., & Hashemi, A. (2011). *Translation and description of Javaher al-Balaghah* (Vols. 1-2). Qum: Rhetoric. (In Persian)
- Kar, M. (2002). *A research about violence against women in iran*. Tehran: Enlighteners and Women's Studies. <http://dx.doi.org/10.32598/irj.20.3.1664.1> (In Persian)

- Mesgar, A. (2022). Application of Fairclough's Critical Discourse Analysis Approach in the Analysis of the Translation of the Story "Taht al-Mazla" by Najib Mahfouz. *Translation Researches in the Arabic Language and Literature*, 12(27), 93-117.
<https://doi.org/10.22054/rctall.2022.70814.1654> (In Persian)
- Ministry of Women. (2021). The murder of Rafqa Al-Sharni is evidence of the rising level of violence. *Al-Jomhouria Newspaper*. Retrieved on May 10, 2021, from [[Link](#)]
- Muhseni, M. J. (2012). An inquiry into fairclough's theory and his discourse analysis method. *Quarterly Scientific-Research Journal of Socio-Cultural Knowledge*, 3(3), 63-86. <https://sid.ir/paper/235439/en> (In Persian)
- National Observatory for Combating Violence against Women. (2021). Following the assault of workers at a sewing factory in Kairouan by the employer: The National Observatory for Combating Violence Against Women condemns. *Al-Jomhouria Newspaper*. Retrieved on June 1, 2021, from [[Link](#)]
- Payandeh, H. (2003). *Critical discourse* (1st Ed.). Tehran: Rozgar. (In Persian)
- Radfar, A. (1989). *Literary rhetorical dictionary* (1st Ed.). Tehran: Ettela'at. (In Persian)
- Rashidi, F., & Sadeghi Shahpar, R. (2021). Critical Discourse Analysis of Khosrow Shahani's Short Stories Based on Falkloff's Theory. *Iranian Journal of Comparative Linguistic Research*, 11(21), 225-252.
<https://doi.org/10.22084/rjhll.2020.20610.1991> (In Persian)
- Seyedahmadi, S., Hatami, M., & Aboalhasanshirazi, H. (2022). Examining the approaches and evolutions of Tunisian Ennahda thought from the movement to the government. *Political Studies of the Islamic World*, 12(3), 191-226. (In Persian)
- Seyedi, S. H., & Mahfouzi Mousavi, V. (2021). A Critical Discourse Analysis of Surah Al-Qasas Using Norman Fairclough's Approach. *Literary Quranic Researches*, 9(1), 145-176. (In Persian)